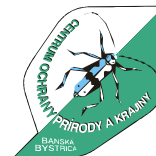

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
CENTRUM OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

Lazovná 10, P.O. Box 5, 974 01 Banská Bystrica

RNDr. Anna Jusková
riaditeľka odboru
Odbor ochrany prírody a krajiny
Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie E. Štúra 1
812 35 Bratislava I

Váš list číslo/zo dňa 1080/2004 – 5.1	Naše číslo COPK/ 36/05	Vybavuje RNDr. Bozalková, Ing. Žiačiková, Ing. Polák	B. Bystrica 25.1.2005
--	---------------------------	---	--------------------------

Vec: Stanovisko ŠOP SR k zámeru „Stredisko zimných športov Biele kamene“.

Na základe Vášho listu č. 1080/2004 – 5.1 zo dňa 29.12.2004 vydáva ŠOP SR k zámeru Stredisko zimných športov Biele kamene nasledujúce stanovisko.

Predmetom žiadosti MŽP SR, odboru ochrany prírody a krajiny je posúdenie zámeru vybudovania strediska zimných športov Biele Kamene, od navrhovateľa Združenie Biele Kamene, oprávnený zástupca navrhovateľa - Ing. Jozef Gajdoš, Strojárska 2060, 069 01 Snina.

Spracovateľom posudzovaného zámeru Stredisko zimných športov Biele Kamene je Enving spol. s. r. o. Rakovčík.

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

Predložený zámer na Stredisko zimných športov Biele Kamene svojim **obsahom** nespĺňa všetky náležitosti podľa prílohy č.2 zákona NR SR č.127/94 Z.z. v znení neskorších predpisov o posudzovaní vplyvov činností na ŽP (ďalej len zákon EIA), a teda nespĺňa ani požiadavky na rozsah štruktúry správy o hodnotení (§ 13 ods.1 zákona EIA).

Pre účely posudzovania vplyvov hodnotíme ako nedostatočné :

- zhodnotenie vplyvov jednotlivých variant na životné prostredie, najmä na osobitne chránené časti prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- konkrétne opatrenia na zmiernenie a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov činností na osobitne chránené časti prírody a krajiny, zložky a prvky ekosystémov a významné krajinné prvky utvárajúce charakteristický vzhľad krajiny

V dokumentácii chýba:

- porovnanie alternatív navrhovanej činnosti (uvedené alternatívy sa líšia len prepravnými kapacitami , dopravnými výkonmi a priemernou dennou návštevnosťou),
- porovnateľné zhodnotenie nulového variantu,
- v riešenom území zhodnotenie lokálnych biocentier (pri hodnotení ÚSES),
- mapa parciel z evidencie Katastra nehnuteľností v zmysle bodu V. prílohy č.2 zákona EIA, a ďalšia náležitá mapová dokumentácia
- vyvolané súvislosti ktoré môžu vplyvy spôsobiť
- zhodnotenie fauny, flóry a vegetácie, významných krajinných prvkov, jednotlivo pre každú posudzovanú časť (napr. LC) Strediska zimných športov Biele Kamene, údaje sú uvádzané len všeobecne pre celok CHKO Vihorlat,

- riešenie nástupných a vrcholových staníc lanoviek, pri ktorých je predpoklad rozsiahleho zásahu do funkcie ekosystémov, biotopov, ale aj do krajinnej scenérie .

I napriek neúplnosti dokumentácie posudzovaného zámeru výstavby objektov na šport, rekreáciu a cestovný ruch môžeme podľa ich územného rozsahu, situovania a navrhovaných kapacít konštatovať, že projekt výstavby Strediska zimných športov Biele Kamene je v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny, keďže realizáciou aktivít dôjde k poškodeniu a zničeniu zložiek a prvkov ekosystému a tým výraznému narušeniu územného systému ekologickej stability najmä k zmene biocentier a biokoridorov (§ 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny), nevratným zmenám v biologickej rozmanitosti v dotknutom území, ako aj k negatívnym zmenám priaznivého stavu biotopov európskeho významu. Ani jeden z navrhnutých variantov (okrem nulového variantu) nemožno z pohľadu ochrany prírody hodnotiť ako prijateľný, **a preto neodporúčame pokračovať v procese posudzovania vplyvu uvedeného projektu.**

Odôvodnenie:

Záujmové územie výstavby Strediska zimných športov Biele Kamene sa prekrýva s územím európskeho významu Morské oko (0209), v ktorom sa priamo nachádzajú biotopy európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy a Ls4 Lipovo – javorové sutinové lesy.

Biotopy európskeho významu, ktoré sa nachádzajú v tesnej blízkosti záujmového územia:

- Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviska (vzdialenosť od navrhovaného územia cca 1000m),
- Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (vzdialenosť od navrhovaného územia cca 100),
- Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody (vzdialenosť od navrhovaného územia cca 500m)
- Ls1.3 Jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy

Už v tomto štádiu posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie možno konštatovať, že realizáciou plánovanej činnosti bude poškodený priaznivý stav lesných biotopov z hľadiska ochrany prírody, ich prirodzený areál, štruktúra a funkcie (podľa § 5 ods. 2 zákona 543/2002 Z.z. štruktúra, prirodzený areál a funkcie sú dve kritéria z troch, ktorými sa posudzuje stav zachovania biotopov), čím dôjde k výraznému poškodeniu samotného predmetu ochrany územia európskeho významu Morské oko.

Vplyvom zvýšenej návštevnosti v blízkosti národnej prírodnej rezervácie Morské oko, ktorá je od posudzovaného územia cca 200 m a prírodnej pamiatky Sninský kameň cca 250 m dôjde k neúnosnému zaťaženiu týchto maloplošných chránených území, k priamemu ohrozeniu dôjde aj v prírodnej pamiatke Čierny potok, ktorá je v tesnom susedstve so strediskom Johaneska. V širšom okolí môže dôjsť k ohrozeniu najcitlivejších rašelinných biotopov a to národnej prírodnej rezervácie Postávka, národnej prírodnej rezervácie Motrogon, prírodnej rezervácie Ďurova mláka a prírodnej pamiatky Malé Morské oko.

Realizáciou projektu (na základe posudzovaných mapových podkladov) dôjde k trvalému odlesneniu a zániku prirodzených biotopov európskeho významu (Ls5.1 a Ls5.3) v jednotlivých strediskách nasledovne: Stredisko Remetské Hámre **23,60 ha**, stredisko Bystrá **15,31 ha**, stredisko Šponáreň **29,76 ha**, stredisko Johaneska **15,62 ha** a stredisko Tarnovský potok **22,15 ha**. Celkovo dôjde k trvalému zániku európskych biotopov na výmere **106,44 ha t.j. 1 064 400 m².**

Zmenou lesných biotopov na náhradné biotopy lúčne dôjde k podstatnej zmene druhovej skladby rastlinných spoločenstiev a druhov. Hrozí zvýšené nebezpečenstvo zavlečenia invázných druhov rastlín s prienikom do okolitých porastov. Vybudovaním zjazdoviek a vlekov v konečnom dôsledku dôjde k celkovému narušeniu kompaktnosti daného územia.

Časti posudzovaného územia centrá lyžiarskych vlekov Remetské Hámre, Tarnovský potok, Šponáreň, Johaneska, Bystrá, sa nachádzajú v navrhovanom chránenom vtáčom území Vihorlat (0035).

Navrhované CHVÚ Vihorlat je jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a výrik lesný (*Otus scops*) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov orol krikľavý (*Aquila pomarina*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), výr skalný (*Bubo bubo*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*).

Významné migračné koridory živočíchov v posudzovanom území sú vytvorené pozdĺž vodných tokov Okna, Krivec. Časť živočíšnych druhov, ktoré sú viazané na lesné biotopy dôsledkom trvalého odlesnenia ustúpi do vzdialenejších lokalít.

Hlavnou príčinou ohrozenia migrácie niektorých druhov vtáctva a cicavcov v záujmovom území by bol predovšetkým veľký záber lesných porastov a intenzívna rekreácia a turistika a následne vyrušovanie vtáctva a cicavcov v záujmovom území a jeho okolí.

Z výmery 106,44 ha lesných porastov navrhovaných na trvalé odlesnenie zaberajú ochranné lesy cca 51,24 ha t.j 48,14 % , lesy osobitného určenia cca 9,55 ha t.j 8,97 % a hospodárske lesy cca 45,65 ha t.j 42,89 %.

Očakávané vplyvy na územný systém ekologickej stability

V prípade vybudovania strediska zimných športov Biele Kamene dôjde k narušeniu lesného ekosystému, a tým aj k výraznému zásahu do funkcií biocentier a biokoridorov, ktoré sa tu nachádzajú. Táto skutočnosť je v rozpore s nariadením vlády SR č. 679/2002 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja (ďalej len NV SR č. 679/2002 Z.z.) v prílohe č. 2,

I. Záväzná regulatíva funkčného a priestorového usporiadania územia

4. Ekostabilizačné opatrenia

4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability pri ďalšom využití a usporiadaní územia,

4.7 uprednostňovať realizáciu ekologicky prijateľných premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb a prispôbovať vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov.

Odlesnením dôjde tiež k zníženiu odolnosti okolitých prirodzených lesných porastov voči nepriaznivým abiotickým a biotickým činiteľom (vietor, škodcovia, imisie a pod.)

V posudzovanom zámere výstavby Strediska zimných športov Biele Kamene v mapovej a v textovej časti navrhovateľ informuje o pripravovanej III. etape projektu Mikroregión Sninské rybníky. Viaceré aktivity riešené v posudzovanom zámere úzko súvisia s aktivitami z uvažovanej III. etapy projektu a navzájom sa podmieňujú. Pri realizácii ďalších investorom plánovaných aktivít (III. etapa) je rovnako ako v posudzovanom zámere predpokladaný výrazný negatívny dopad na záujmové územie. Napríklad výstavba letiska Kolonický vrch môže ovplyvniť jednu z najdôležitejších ťahových ciest žeriavov popolavých (Grus grus) v rámci Európy, ktorá je aj najvýznamnejšou ťahovou cestou žeriavov na Slovensku.

S pozdravom

Ing. Peter Urban, PhD.
riaditeľ COPK

Na vedomie:

ŠOP SR, Správa CHKO Vihorlat, ulica Fraňa Kráľa 1, 071 01 Michalovce
ŠOP SR, Správa NP Poloniny, Partizánska ul. 1057, 069 01 Snina